

JEVNAKER
KOMMUNE

VIRKSOMHETSPLAN
(DEL 1)
2026-2030

Samsmoen barnehage

«Trygghet og glede – hånd i hånd»

Virksomhetsleder:
Silje Lindum Trulsen
Tlf: 476 21 110
Mail: silje.helen.lindum.trulsen@jevnaker.kommune.no

**Virksomhetsplanens
varighet:**

2026-2030

INNHold:

Innledning	s.
Om barnehagen	s.
Kommunens mål og satsinger	s.
Kommunens mål og satsninger for Jevnaker barnehagene	s.
Jevnaker kommune sine verdier	s.
Jevnaker kommune trafikksikker kommune	s.
Barnehagens mål og satsningsområder	s.
Barnekonvensjonen	s.

Barnehagens formål og innhold § 1

Barnehagens verdigrunnlag	s.
Krav til godt psykososialt miljø	s.
Barn og barndom	s.
Demokrati	s.
Mangfold og gjensidig respekt	s.
Likestilling og likeverd	s.
Bærekraftig utvikling	s.
Livsmestring og helse	s.
Ansvar og roller	s.

Barnehagens formål og innhold

Omsorg	s.
Lek	s.
Danning	s.
Læring	s.
Vennskap og fellesskap	s.
Kommunikasjon og språk	s.
Barns medvirkning	s.
Samarbeid mellom hjem og barnehage	s.

Overganger

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging	s.
Vurdering	s.

Dokumentasjon s.
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte s.

Barnehagens arbeidsmåter s.
Barnehagens digitale praksis s.
Progresjon s.

Progresjonsplan for de syv fagområdene s.
Kommunikasjon, språk og tekst s.
Kropp, bevegelse, mat og helse s.
Kunst, kultur og kreativitet s.
Natur, miljø og teknologi s.
Etikk, religion og filosofi s.
Nærmiljø og samfunn s.
Antall, Rom og form s.

INNLEDNING

Fremtiden for kunnskapsnasjonen Norge skapes i barnehagene. Respekt for barndommens egen verdi har stor betydning for barns utvikling av selvfølelse og selvverd. I tillegg må barnehagen ha et fremtidsrettet blikk som en mestrings- og utviklingsstøtte for barnas utviklingspotensial med utgangspunkt i barnas interesser. Dette forutsetter et varmt, tydelig og tilstedeværende personale.

Barnehagepersonale er av flere blitt kalt for verdens viktigste andre plass etter foreldrene. Vi vet at for barn som strever hjemme vil barnehagepersonale og barnehager av høy kvalitet kunne ha en kompensere funksjon når det gjelder barnets utvikling. Utenforskap, som er en av de viktigste risikofaktorene for utvikling av psykiske helseproblemer blant barn og unge, kan motvirkes i barnehager med høy kvalitet.

Barnehagens kvalitet skal sikres gjennom helhetlig og systematisk utvikling i barnehagen, profesjonell ledelse og forsknings- og kunnskapsbasert praksis. For å få til dette har barnehagen en virksomhetsplan som er 4-årig og en årskalender som gjelder for hvert barnehageår. Dette samlet utgjør barnehagens årsplan. Målet med disse er at alle barn i barnehagen opplever et inkluderende, utviklende og kvalitativt godt barnehagetilbud, og ansatte og foresatte er godt kjent med hvilket lovverk som regulerer barnehagen og hvilke prioriteringer som gjøres hvert år.

Virksomhetsplanen gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse. Årskalenderen gir informasjon om prioriteringer for det enkelte barnehageår og hvordan barnehagen skal arbeide med disse. Ansatte i barnehagen skal benytte både virksomhetsplanen og årskalenderen som arbeidsdokumenter. Barnehagen utarbeider i tillegg detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årskalenderen.

Foreldre skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årskalenderen i samarbeid med barna, ansatte og foreldre. Barnehagens årskalender, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

OM BARNEHAGEN

Samsmoen barnehage er en kommunal barnehage der lek og læring går hånd i hånd. Hos oss møter barna en trygg og varm atmosfære der nysgjerrighet og mestring står i sentrum. Vi tror på at lek er barnets viktigste læringsarena, og vi legger til rette for varierte aktiviteter som gir rom for fantasi, utforskning og samarbeid.

I Samsmoen barnehage møter du et engasjert og varmt personale som ser hvert enkelt barn, og som har barnas beste som sitt viktigste fokus. Barnehagen vår skal oppleves som et godt sted å være for barn, foresatte og ansatte. Vi legger stor vekt på relasjonskompetanse, inkluderende miljø og god pedagogisk kvalitet.

Samsmoen barnehage ligger i utkanten av Furumoen byggefelt, med kort avstand til skog og mark, og har flotte uteområder som brukes daglig til fysisk aktivitet, lek og naturopplevelser. Barnehagen har fire avdelinger: Maurtua, furustubben, bjørnehiet og ekorntoppen.

KOMMUNENS MÅL OG SATSINGER

Hovedmål i budsjett, økonomi og handlingsplan 2025- 2028:

- Fra tettsted til Fjordlandsbyen Jevnaker
- Utvikle Jevnaker til en klimaklok kommune
- Et godt sted å leve, hvor alle kan ta gode valg og oppleve mestring
- En innovativ og samskapende kommune

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gode resultater i Foreldreundersøkelsen fra Udir. Gode resultater bygger godt omdømme. Mål i score for Samsmoen barnehage skal settes, og systematisk arbeid med resultater gjennomføres.
- Gode score i medarbeiderundersøkelsen «10-faktor» Systematisk arbeid med resultater.
- Vi bidrar til at Jevnaker er et godt sted å leve når vi jobber med å ta gode valg, gir barna mestringsopplevelser og erfaringer med å håndtere livets medgang og motgang. Når vi jobber med relasjoner, samhold og inkluderende miljø gjør vi at Jevnaker kommune er et godt sted å leve.
- Vi er innovative og samskapende ved at vi er nysgjerrige og undrer oss sammen med barna i skog og nærmiljø. Vi gir kreativiteten rom og støtter barnas ideer. Vi er samskapende ved å gi barna erfaringer med nærmiljøet.
- Vi er samskapende når vi bidrar i kulturlivet og inviterer til frivillighet via dugnad og andre ulike arrangementer med foreldre og foresatte i barnehagen.

KOMMUNENS MÅL OG SATSINGER FOR JEVNAKERBARNEHAGENE:

Kvalitetsplan for oppvekst og kultur: [Kvalitetsplan+for+Oppvekst+og+kultur+2022-2025.pdf](#)

Kvalitetsplanen for oppvekst og kultur har 4 utviklingsområder, som er viktige prioriteringer for barnehagen:

- Barnehagen som lærende organisasjon
- Inkluderende miljø
- Tidlig innsats
- Helsefremmende møteplasser.

Kvalitetsverktøy for Jevnakerbarnehagene: [Kvalitetsverktøy+Jevnakerbarnehagene+2022-2023.pdf](#)

Jevnakerbarnehagene har utarbeidet kvalitetsindikatorer for de 4 utviklingsområdene i kvalitetsplanen, slik at det fremkommer hvordan overordnede temaer gjenspeiles i praksis.

BTTI (bedre tverrfaglig tidlig innsats): [Bedre tverrfaglig innsats \(BTI\) - Jevnaker kommune](#)

Det forebyggende arbeidet i Jevnaker kalles for BTTI arbeid. Grunnen til dette er at det skal jobbes etter BTI modellen, som er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Den ekstra T er for å bevisstgjøre alle ansatte ha akkurat DU kan gjøre for å komme tidlig inn i et forløp hvor det er grunn til bekymring hos et barn/familie. Alle ansatte i oppvekst skal jobbe etter BTI modellen, bruke BTTI støttematerielle og arbeide etter prinsippene i BTTI hånda

- Fange opp og følge opp
- Fra tidligst mulig tidspunkt i et forløp
- Med foreldreinvolvering
- Uten oppfølgingsbrudd
- Med dokumentert effekt

HOPP (helsefremmende oppvekst) kommune:

[HOPP! Slik jobbes det på tvers for å bedre folkehelsen i Jevnaker - Jevnaker kommune](#)

HOPP skal legge til rette for sunn livsstil hos barn og unge, gi bedre læringsforhold, økt trivsel og forebygge livsstilssykdommer og inaktivitet.

Overordnede temaer:

- 2024: Kosthold
- 2025: Fysisk aktivitet
- 2026: Søvn
- 2027: Skjerm

Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner:

[Handlingsplan+mot+vold+i+nære+relasjoner+2022+-+2025+feb.+2022.pdf](#)

Noen barn, unge, voksne og eldre blir utsatt for vold fra mennesker som skulle gitt dem trygghet. Mange er redde der de skulle være trygge – i familien. Målet er at alle hjem skal være en arena for trygghet og omsorg, fri for vold.

Denne handlingsplanen skal styrke den kommunale innsatsen mot vold i nære relasjoner. Vold i nære relasjoner er ekstra vanskelig å oppdage. Derfor er det en målsetning at handlingsplanen skal

bidra til å skape en kultur for å bry seg med og å bry seg om, slik at vi sammen klarer å stoppe volden og hindre at ny vold oppstår.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Kvalitetsplan for oppvekst og kultur:

- Innholdet i kvalitetsplanen er tatt inn i barnehagens egne planer som en rød tråd.
- Vi deltar aktivt på felles kvalitetsutvikling for de kommunale barnehagene i Jevnaker.

Kvalitetsverktøy for Jevnakerbarnehagene:

- Vi bruker kvalitetsverktøyene for å evaluere og planlegge hvordan vi skal jobber med kvalitetsutvikling i personalgruppa.
- Vi bruker kvalitetsverktøyene til å bryte ned og få felles forståelse rundt temaene i kvalitetsplanen for oppvekst og kultur.

BTTI (bedre tverrfaglig tidlig innsats):

- Årlig gjennomgang i personalgruppa av BTTI, handlingsplan, bekymringskala og risikofaktorer
- Årlig gjennomgang av BTTI modellen på foreldremøte og foreldremøte for nye
- Hvert avdelingsmøte tar vi opp punkt «barn vi under oss over». Hvis justering av praksis rundt barnet ikke tar bort undringen i løpet av 2-4 uker innkaller pedagogen til undringssamtale med foreldrene og følger videre saksgang innenfor BTTI modellen

HOPP (helsefremmende oppvekst) kommune:

- Barnehagen følger nasjonale retningslinjer for kosthold i barnehagene samt kommunenes egne plan for kosthold og innkjøp av matvarer i barnehagene.
- Barnehagene har valgt disse 5 dagene vi kan gå utenfor retningslinjene: Nissefest, Julebakst, Karneval, sommerfest og en valgfri for avdelingene.
- Alle avdelinger har en plan for søvn og hvile i løpet av dagen.
- Vi er alltid ute minimum en gang om dagen.
- Vi bruker digitale verktøy kun som en del av et pedagogisk opplegg.

Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner:

- Vi gjennomgår årlig handlingsplanen mot vold og overgrep i personalgruppa.
- Vi gjennomgår årlig ansattes ansvar ved bekymring i personalgruppa
- Vi bruker StineSofies barnehagepakke som verktøy i arbeidet med barna
- Vi jobber systematisk med kropp og følelser tilpasset alder og modning.
- Vi bruker Verktøyet «grønne tanker – glade barn» med de eldste i barnehagen.

JEVNAKER KOMMUNE SINE VERDIER

- Nytenkende – Åpen – Redelig

Dette betyr kommunens verdier for oss:

Verdien **åpen** betyr for barnet/familien at:

- ✓ Ansatte formidler at jeg ser deg, jeg hører deg og jeg er interessert i å høre hva du tenker.
- ✓ Ansatte anerkjenner at dere har kloke tanker om hva som kan være til hjelp for dere.

Verdien **nytenkende** betyr for barnet//familien at:

- ✓ Ansatte finner kreative metoder for å sikre at alles stemmer kommer frem uavhengig av alder, modenhet og funksjonsnivå.
- ✓ Ansatte er nytenkende for å gjøre en ekstra innsats for sårbare barn, unge og familier.

Verdien **redelig** betyr for barnet/familien at:

- ✓ Ansatte tar alltid utgangspunkt i barnets beste.
- ✓ Ansatte er ærlige i dialogen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- **Nytenkende:** Vi er nysgjerrige på ny teknologi, teori og forskning, og vurderer alltid faglige konsekvenser og rammeverk før vi prøver ut nye måter å arbeide på.
- **Åpen:** Vi lytter til nye ideer, er inkluderende og inviterer til deltakelse på alle nivåer.
- **Redelig:** Vi følger barnehagens visjon, rutiner og avtaler, gir konstruktive tilbakemeldinger og deler kunnskap på en ærlig og ansvarlig måte.

JEVNAKER KOMMUNE TRAFIKKSIKKER KOMMUNE

Jevnaker kommune er en trafikksikker kommune, noe som betyr at både kommunen, barnehager, skoler og foreldre samarbeider for å skape tryggere trafikkmiljøer for barn. Målet er ikke å fjerne all risiko, men å redusere farer gjennom bevissthet, kunnskap og gode rutiner.

Å være en trafikksikker barnehage innebærer at trafikksikkerhet er en del av vårt pedagogiske arbeid. Barna lærer å ferdes trygt som fotgjengere, passasjerer og syklister, og personalet følger klare rutiner for sikkerhet på turer og ved transport. Foreldre er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet og bidrar til trygg adferd til og fra barnehagen.

Våre tiltak i barnehagen

- Vi har faste rutiner for sikkerhet ved turer, parkering og transport, og alle ansatte kjenner disse.
- Personalet sier ifra dersom de observerer utrygg oppførsel i forbindelse med henting, levering eller tur.
- Som en del av det pedagogiske arbeidet gjennom året, lærer barna enkle trafikkregler som å se seg for, bruke fotgjengerfelt, gå rolig og ferdes trygt som fotgjenger.
- Vi snakker med barna om bilbelte, barnesete, sykkelhjelme og refleks, og øver på riktig bruk i praksis.
- Vi øker barnas trygghet og kompetanse ved å gå på turer i nærmiljøet og trene på å ferdes i trafikken. Alle voksne er gode rollemodeller og viser trafikksikker adferd i møte med barna.

Våre tiltak mot foreldregruppen

- Årlig informer vi foreldre om trafikksikkerhet, sikring i bil og viktigheten av å være gode rollemodeller for barna i trafikken. Foreldre har et ansvar for å snakke med barna sine om trafikk sikkerhet.
- Vi har felles rutiner for trygg henting og levering, og minner foreldre om å slå av motoren, parkere på oppmerkede plasser og lukke porten etter seg.
- Foreldre tar ansvar for egne barn utenfor porten og sikrer at barna ikke går alene ut i trafikken

SAMSMOEN BARNEHAGES MÅL OG SATSINGER

1. Barnehagens visjon «Trygghet og glede hånd i hånd!»
2. Språk, samarbeid med USN.
3. Stine Sofie stiftelsen

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

1. Verdier og holdninger og den voksnes relasjonskompetanse:

- Vi jobber systematisk med relasjoner i avdelingsmøte, gjennom kartlegging og BTTI arbeid.
- Alle ansatte gjør kontinuerlig evaluering av sine relasjoner til barn, foresatte og kollegaer.
- Ansatte som aktivt investerer i relasjonen med tid, engasjement, lek og tilstedeværelse.
- Ansatte tilstreber å ha anerkjennende kommunikasjon i hverdagsmøter
- Ansatte som jobber for trygge overganger og struktur i hverdagen.

2. Språk:

- Samarbeid med USN hvor språk og språkutvikling er hovedfokus. Kompetanseheving av personalet.
- Ansatte som er gode språkmodeller og bruker varierte språkutviklende verktøy og metoder i praksis.
- ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) er implementert i det allmennpedagogiske arbeidet i barnehagen.
- Kartlegger språk på alle barn når de fyller 4-år.

3. Stine Sofie stiftelsen

- Ledelsen viderefører kompetanse de har fra Stine Sofie Barnehagepakke.
- Barnehagen implementerer årshjulet som er utarbeidet av Stine Sofie Stiftelsen.
- Ansatte bruker verktøy fra Stine Sofie Stiftelsen i pedagogisk arbeid sammen med barna.
- Ansatte som jobber med hvordan følelser ser ut, vise empati og respekterer andre sine grenser.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD § 1 I BARNEHAGELOVEN

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.
- Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene.
- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap
- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

SLIK JOBBER VI FOR Å INNFRI MÅLENE I BARNEHAGELOVEN OG RAMMEPLAN FOR BARNHAGEN:

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG S.7

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Møte barna med respekt, varme og anerkjennelse i alle situasjoner
- Gi barna medvirkning gjennom valg av aktiviteter, bøker og turmål
- Veilede i konflikter med fokus på empati, gode ord, tilgivelse og samarbeid. Være Autoritative voksne
- Bruke bøker, materiell og samtaler som speiler mangfold og ulike familier
- Legge til rette for mestring for alle gjennom tilpassede aktiviteter
- Jobbe med naturglede og bærekraft gjennom turer, gjenbruk, dyrking og sortering
- Støtte livsmestring gjennom arbeid med følelser, vennskap, trygghet og helse
- Bruke ulike møteformer til utvikling av pedagogisk arbeid
- Dokumentere praksis med bilder, barnas ord og små praksisfortellinger.

KRAV TIL GODT PSYKOSOSIALT MILJØ KAP: 8 §§ 41,42 OG 43

§ 41.Nulltoleranse og forebyggende arbeid

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

§ 43.Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

- Personalet arbeider etter plan «Trygt og godt barnehagemiljø for alle barnehagebarn i Jevnaker kommune».
- En gang pr. år skal plan for Trygt og godt barnehagemiljø være tema på personalmøter, der vi gjennomgår, deler erfaringer, og jobber med ulike saker/caser.

Våre tiltak for å skape et trygt miljø i samsmoen barnehage:

- Gå igjennom planen for trygt og godt barnehagemiljø minst 1 gang i året
- Voksne er tilstede, følger med og oppdager barnas behov og signaler, samt skaper forutsigbare rutiner som gir ro, struktur og trygghet
- Møte barna med anerkjennelse, varme og et positivt språk
- Støtte barn i lek og samspill gjennom veiledning, modellering og deltakelse
- Stoppe utestenging ved å invitere, inkludere og åpne leken
- Jobbe i små grupper for tettere relasjoner og bedre oversikt
- Ha åpne refleksjoner i personalet om praksis, observasjoner og utfordringer
- Vurdere og justere rutiner, regler og praksis jevnlig
- Dokumentere det psykososiale arbeidet gjennom praksisfortellinger og observasjoner
- Involvere foreldrene gjennom tydelig informasjon og samarbeid om barnets trivsel

Våre tiltak for å håndtere krenkelses i barnehage:

- Ansatte er bevisste over og mulig kjennetegn og fanger opp endringer i barns atferd tidlig og sette inn støtte raskt
- Alle ansatte skal være klar over deres ansvar for å forebygge og håndtere mobbing og andre krenkelse. Være godt kjent med aktivitetsplikten og plan for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø.
- Ha tema oppe minst en gang året.

[Plan for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø fra 01.01.2024.pdf](#)

BARN OG BARNDOM S. 8

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til alle barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Pedagogisk planlegging: Virksomhetsplan, årsplan, metodeplan, månedsplan, ukesrytme, dagsrytme, individuelle opplæringsplaner
- Gjennom pedagogisk planlegging skal ansatte ivareta lek, trivsel, vennskap og læring som utgangspunkt i barns egenverdi.
 - Ansatte skal legge til rette for at barn får mulighet til å uttrykke hvem de er, hva de liker og hva de trenger.
 - Ansatte skal legge til rette for at barn får erfare å være en del av et fellesskap og er like mye verdt.
- Ansatte bygger relasjoner med hvert enkelt barn, og møter dem med varme, respekt og anerkjennelse.
- Barn får være med å påvirke innhold og aktiviteter i barnehagen.

BARN OG BARNDOM S. 8

- Barnet skal føle seg sett, hørt og verdsatt som den unike personen de er, med egne behov og interesser. Barnas selvfølelse skal støttes.
- Følelsesregulering
 - Gjennom samtaler og situasjoner i hverdagen hjelper voksne barna med å sette ord på og regulere egne følelser.
- Voksne lytter til barnas verbale og non-verbale uttrykk, og viser at barnas tanker og følelser er viktige.
- Alle handlinger som berører barn, skal barnets beste være som et grunnleggende hensyn.

DEMOKRATI S. 8

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal ha en grunnleggende forståelse for relasjonskompetanse.
- Ansatte skal være oppmerksomme på barns interesser og legge til rette for at barn får delta etter egne premisser.
- Ansatte skal gi barn muligheten til å få medvirke og delta i hverdagen på en meningsfull måte gjennom barnemøter, valg av aktiviteter, turmål og temaer.
- Ansatte skal tolke og sette ord på non-verbal og verbale uttrykk samtidig bruke ASK som er supplerende kommunikasjonsverktøy.
- Ansatte skal gjennom barnemøter la barna få øve på å uttrykke egne tanker, lytte til andre og ta felles beslutninger.
- Ansatte skal hjelpe og veilede barna til å håndtere konflikter med fokus på dialog, forståelse, respekt og toleranse.
- Ansatte skal være autoritative voksne som legger til rette for medbestemmelse under trygge rammer.
- Ansatte skal være godt kjent med kvalitetsverktøyene for Jevnakerbarnehagene.

Se kvalitetsverktøy under Inkluderende miljø:

[Kvalitetsverktøy Jevnakerbarnehagene 2022-2023.pdf](#)

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT S. 9

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke, og følge opp barnet ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal gjennom lek og felles opplevelser synliggjøre og fremme ulikheter ved at barna får erfare at mennesker er forskjellige og at ulikheter er verdifulle.
- Ansatte legger til rette for inkluderende fellesskap der alle barn opplever å høre til.
- I samarbeid med foreldre løfter barnehagen frem barnets bakgrunn gjennom markering av nasjonaldager, høytider og tradisjoner
 - Barnehagen markerer FN-dagen, samefolkets dag, vi samtaler om ulike høytidsmarkeringer, religioner og livssyn.
- Ansatte jobber med holdningsarbeid gjennom året
 - Holdningsarbeid i barnehagen innebærer å aktivt jobbe for å forme barnas positive holdninger til seg selv, hverandre og omverdenen, samtidig som de voksnes egne holdninger og væremåter er avgjørende for å skape et trygt og inkluderende miljø.

LIKESTILLING OG LIKEVERD S. 10

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke diskriminering og bidra til at bara møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over egne holdninger og best mulig formidle og fremme likeverd og likestilling

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal legge til rette for at alle barn får tilgang til samme type lek og aktiviteter uavhengig av kjønn eller kulturell bakgrunn.
- Ansatte skal være språkbevisste og unngå å bruke språk som er stereotypiske (f.eks. flink jente, sterk gutt, gutte-/jentefarge etc.).
- Ansatte skal sette barna i stand til å sette grenser for seg selv og andre (f.eks. sette ord på, benevne, anerkjenne)
- Ansatte skal jevnlig reflektere over sine egne forventninger og hvordan de ubevisst behandler jenter og gutter ulikt.

Se kvalitetsverktøy under Inkluderende miljø

[Kvalitetsverktøy Jevnakerbarnehagene 2022-2023.pdf](#)

BÆREKRAFTIG UTVIKLING S. 10

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen legger til rette for kildesortering og gjenbruk og ansatte skal gå foran som et godt forbilde.
- Barnehagen forholder seg til HOPP og deres retningslinjer.
- Ansatte har med barn på ulike bærekraftige aktiviteter som matlaging, søppelplukking, naturopplevelser, samt sosial bærekraft.

LIVSMESTRING OG HELSE S. 11

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal ha god kjennskap til kvalitetsverktøy for Jevnakerbarnehagene.
- Barnehagen serverer mat etter Helsedirektoratet sine retningslinjer.
- Barnehagen skal utarbeide en metodeplan for hvordan vi forebygger krenkelser og mobbing i barnehagen.
- Ansatte hjelper barn på å sette ord på følelser, regulerer dem og forstå at alle følelser er naturlig.
- Ansatte skal jobbe mot at alle barn opplever mestringsglede og individuell utvikling, samt at vi legger stor vekt på å jobbe med sosial- og relasjonskompetanse.

Se kvalitetsverktøy under Inkluderende miljø og helsefremmende møteplasser:

[Kvalitetsverktøy Jevnakerbarnehagene 2022-2023.pdf](#)

Vi følger kommunens retningslinjer som Helsefremmende Oppvekst-barnehage (HOPP)

[HOPP! Slik jobbes det på tvers for å bedre folkehelsen i Jevnaker - Jevnaker kommune](#)

ANSVAR OG ROLLER S.15

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse.

- **Barnehageeier (Jevnaker kommune)** har det overordnede ansvaret for at barnehagen skal drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk
- **Styrer (styrer i Samsmoen barnehage)** er gitt det ansvaret i barnehagen; pedagogisk, personalmessig og administrativt. Styreren skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Styreren leder og følger opp arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter og sørger for at hele personalgruppa involveres.

[Styrer \(utkast 10.02.22\).docx](#)

- **Pedagogisk leder (pedagogiske ledere i Samsmoen barnehage)** er gitt ansvaret for å iverksette og lede pedagogiske arbeidet i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene han/hun er satt til å lede. Veiledningsansvar for personale på sin avdeling. I Samsmoen barnehage har vi 2 ped.ledere på hver avdeling. Vi har valgt å organisere dette med at en av to ped.ledere er avdelingsleder med hovedansvar for organisering, vaktssystem og tar den endelige avgjørelsen ved faglig uenighet. Begge to har likt ansvar ift sin halvdel av barnegruppa og ansatte på avdelingen.

[Pedagogisk leder \(utkast 10.02.22\).docx](#)

[Oppgavefordeling mellom avdelingsleder og fagleder.docx](#)

- **Barne- og ungdomsarbeider (fagarbeidere i Samsmoen barnehage)**
Har medansvar for å legge til rette for barns lek, læring og utvikling. Har også medansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av det praktiske og pedagogiske arbeidet på avdelingen. Har stedfortrederfunksjon når ped.lederne ikke er på avdeling. Kan være veiledere for lærlinger

[Barne- og ungdomsarbeider \(utkast 10.02.22\).docx](#)

- **Pedagogisk medarbeider (assistenter i Samsmoen barnehage)** Har medansvar for å legge til rette for barns lek, læring og utvikling. Har også medansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av det praktiske og pedagogiske arbeidet på avdelingen.

[Pedagogisk medarbeider \(utkast 10.02.22\).docx](#)

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG S.19

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal skape et trygt og inkluderende barnehagemiljø.
- Ansatte skal være autoritative voksne i møte med barn i alle hverdagssituasjoner.
- Ansatte skal delta i lek og ta barnas initiativer på alvor.
- Omsorg skal prege alle situasjoner gjennom dagen, ikke bare stell og måltid og er en forutsetning for barns utvikling, læring og danning.
- Ansatte skal legge til rette for ro og hvile gjennom dagen.
- Barn som får §37 vedtak får ekstra støtte av en ansatt. Den ansatte skal følge barnet tett og gi barnet ekstra støtte, forutsigbarhet og trygghet.
-

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK S. 20

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken skal være en arena for barnets utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal legge til rette for varierte og tilgjengelige lekemiljø både inne og ute etter alder, modning og interesse.
- Ansatte observer, deltar og støtter barns lek på barns premisser.
- Lek skal ses på som en grunnleggende uttrykksform og læringsarena. Voksne skal snakke positivt om lek og dokumentere den og bruke den som utgangspunkt for videre pedagogisk arbeid.
- Ansatte skal være observante og inkludere barn som står utenfor leken.
- Ansatte deler barnegruppen i mindre grupper på tvers av alder, modning og avdeling.
- Ansatte bruker ASK som et kommunikasjonsverktøy for barn som strever med kommunikasjon.
-

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING S. 21

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal støtte barn til å ta egne valg og stå i dem.
- Barna får delta i samtaler om hva de tenker, føler og ønsker. Voksne stiller åpne spørsmål og gir rom for ulike perspektiver.
- Barnehagen skal lese bøker som tar opp temaer som vennskap, rettferdighet, følelser og identitet, og snakke med barna om innholdet.
- Ansatte skal være gode rollemodeller.
-

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING S. 22

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lek er barns viktigste læringsarena. Barnehagen skal gi tid, rom og støtte som utvikler språk, sosial kompetanse, kreativitet og problemløsning.
- Ansatte skal støtte barns undring og stille åpne spørsmål som stimulerer nysgjerrighet og refleksjon.
- Ansatte skal bruke alle hverdagssituasjoner som en læringsarena (måltid, av- og påkledning, rydding etc.).
- Barnehagen tar utgangspunkt i barns medvirkning, perspektiver og interesser. Barna skal få erfaring med å ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen.
- Ansatte skal tilrettelegge for aktiviteter og lek som er aldersadekvat, som gir mestring og motivasjon.
-

Se ytterligere utdyping under punkt om progresjon og progresjonsplanen i sin helhet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP S.22

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal fremsnakke og være gode rollemodeller i alle hverdagssituasjoner. Samtidig være bevisst på kommunikasjon og kroppsspråk.
- Ansatte skal veilede barn til å utvikle sine sosiale ferdigheter.
- Barnehagen skal aktivt jobbe med kompetanseheving
- Barnehagen skal jobbe aktivt med å inkludere alle barn i lek og aktiviteter.
- Ansatte skal bruke observasjoner og dialog med barna for å legge til rette for aktiviteter etter alder og modning, så barna opplever mestring.
- Barnehagen observerer og kartlegger barns trygghet, trivsel og inkludering jevnlig.

[Kvalitetsverktøy Jevnakerbarnehagene 2022-2023.pdf](#)

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK S. 23

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal være gode språkmodeller og aktivt bruke språk i alle hverdagssituasjoner.
 - Ansatte som er sensitive og støttende for barns ulike og mange uttrykksformer. Ansatte setter ord på og utvider barns non-verbale og verbale språk.
 - Ansatte setter ord på handlinger, følelser og opplevelser gjennom hverdagen. Og legger til rette for at barna skal speile de voksne.
 - Ansatte skal daglig legge til rette for ulike språkstimulerende aktiviteter i hverdagen.
 - Ansatte skal legge til rette for høytlesning daglig.
 - Ansatte skal invitere til filosofiske samtaler.
 - Ansatte skal fremme språkmangfold.
 - Barnehagen jobber aktivt med kompetanseheving i et samarbeid med USN.
- Det jobbes systematisk med at barn skal gjøre seg forstått og forstå gjennom ulike former for språkstøtte. (ASK).
- [Kvalitetsverktøy Jevnakerbarnehagene 2022-2023.pdf](#)

Se ytterligere utdyping under punkt om progresjon og progresjonsplanen i sin helhet.

BARNES MEDVIRKNING § 3 I BARNEHAGELOVEN S. 27

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte skal legger til rette for at alle barn får velge mellom ulike aktiviteter, leker og turmål.
- Ansatte lytter aktivt og tar barns uttrykk, interesser og behov på alvor.
- Ansatte legger til rette for demokratiske prosesser.
- Ansatte legger til rette for at barna kan medbestemme til valg ut i fra alder og modning.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE § 4 I BARNEHAGELOVEN S. 29

Barnehagen skal samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå skal barnehagen legge til rette for foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Samarbeidsutvalget skal bestå av like mange representanter for foresatte og ansatte. Utvalget har i alt 4 representanter. 2 ansatte og 2 foresatte. Vararepresentantene for foresatte kan gjerne delta, for å få mest mulig medvirkning og dialog med foresatte. Vara har ikke stemmerett i møtene. Styrer er ansvarlig for gjennomføring av møter og sikrer at det skrives referat. Styrer har ikke stemmerett. Samarbeidsutvalget fremmer saker av betydning for barnehagens innhold. For å sikre kontinuitet velges en ny representant hvert år.
- Fokus på å bli kjent, skape en trygg og god relasjon med alle foreldre, for å bygge bro mellom barnehage – hjem.
- Vi har fokus på kvalitet i foreldresamtaler og gjensidig dialog for å oppnå et godt samarbeid mellom barnehage- hjem. Vi bruker eget skjema for foreldresamtalen (Visma Flyt Barnehage)
- Fokus på foreldresamarbeidet ved hente-/bringesituasjonen og kontinuerlig informasjon og samtaler i hverdagen.
- Vi bruker Visma app som kommunikasjon-, informasjon- og dokumentasjonsplattform.
- Vi ønsker å legge til rette for at alle foresatte kan delta på ulike arrangementer som dugnad og foreldremøter.

OVERGANGER S. 33

- Når barnet begynner i barnehage; barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen
- Overganger innad i barnehagen; personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe
- Overgangen mellom barnehage og skole; Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning

Alle barnehager og skoler følger *Plan for overgang barnehage-skole Jevnaker kommune.*

Tilvenning

- Nye barn inviteres til å komme på besøk med foresatte før oppstart.
- Nye foresatte inviteres til foreldremøte for nye foresatte i juni i den enkelte barnehage.
- De første dagene legger vi til rette for en rolig hverdag inne og ute, der vi sammen med foreldrene blir kjent med barnet. Det gjennomføres oppstartssamtaler i forbindelse med oppstart. Tilvenningsperioden for enkelt barn er individuelt, men alle barn får sin kontaktperson som er nærest, og vi alle har fokus på at barnet blir møtt på sine behov og følelser, blir kjent med voksne og den nye hverdagen sin. Vi sikrer faste gode rutiner, med nære tilgjengelige voksne. Vi har fokus på tett dialog med foreldrene underveis. Hver tilvenningsperiode blir evaluert.

Hver barnehage har eget informasjonsskriv etter felles retningslinjer. Se maler Teams.

Overgang mellom avdelinger

- «Ny» og «gammel» ped.leder har overføringsmøte hvor informasjon om hvordan det enkelte barnet skal kunne trives. Vi lager avtaler om jevnlig besøk på ny avdeling. (spise, være med på tur).
- Siste dag på «gammel avdeling», har vi en liten markering, og barnet gjøres kjent med sin nye plass på ny avdeling.

Overgang til skolen

- Vi følger kommunens felles mål og retningslinjer for hvilke erfaringer førskolebarna skal inneha før skolestart. Vi har fokus på en trygg og god overgang mellom barnehage og skole ved å framsnakke skolen, ha fokus på skole forberedende aktiviteter, besøke skolene gjennom året og bli kjent med andre førskolebarn i kommunen. Vi følger rutinen for overgang barnehage- skole ved å ha overgangssamtaler, besøksdager på skolen og besøk fra lærerne i barnehagen.

[Overgang barnehage/skole - Compilo](#)

BARNEHAGEN SOM EN PEDAGOGISK VIRKSOMHET S.37

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegge og vurderes. Målet med barnehagen som en pedagogisk virksomhet, er å gi barna tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Lærende organisasjon er når vi hjelper hverandre med å forstå hva vi skal gjøre, hvordan vi skal gjøre det, hvorfor vi skal gjøre det, og hvorfor vi velger å gjøre det akkurat slik. Dette kan skje gjennom utforskende samtaler der personalet i fellesskap reflekterer over egen og felles praksis. Kjennetegnes ved tre kjernekomponenter:

- Strategisk og mestringsorientert ledelse.
- Kunnskaps- og fagbasert praksis.
- Endrings –og utviklingsorientertpraksis.

Link: [Kvalitet og innhold i barnehagene våre - Jevnaker kommune](#)

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Samsmoen barnehagen er en lærende organisasjon hvor barnehageloven og rammeplanen ligger til grunn for alt vi gjør i barnehagen.
- Samsmoen barnehage bruker metodeplaner som læringsløyper. Vi bruker pedagogmøter, avdelingsmøter, veiledningsmøter personalmøter, planleggingsdager ect. Som utvikling av vår pedagogisk praksis.
- Ansatte er godt kjent med virksomhetsplanen til Samsmoen barnehage og kvalitetsverktøyene til Jevnaker kommune.

PLANLEGGING S. 37

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Månedspaner
- Pedagogisk skriv
- Metodeplaner / femioplaner
- Progresjonsplaner
- Virksomhetsplan/Årsplankalender/ årshjul
- Kartleggingsverktøy som «Tras», «handlingsveileder BTTI» og «Alle med».

VURDERING S. 38

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte gjør løpende vurderinger av det pedagogiske arbeidet i hverdagen og gjør fortløpende endringstiltak.
- Aktiviteter og fellesarrangementer evalueres fortløpende i etterkant av gjennomføring.
- Det blir satt av tid til evaluering i de ulike møtearenaene.
- Kartlegging av ansattes relasjon til enkeltbarn.

DOKUMENTASJON S. 39

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

De kommunale barnehagene i Jevnaker bruker VISMA flyt barnehage som kommunikasjonsverktøy. Under dagpost legger de ansatte inn bilder og tekst fra barnehagehverdagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen dokumenterer jevnlig avdelingens og barnehagens pedagogiske praksis gjennom metodeplaner, ulike årshjul, kartlegginger, femiaplaner, møtevirksomhet, etc.
- Evaluering av fellesarrangementer
- Barnehagen dokumenterer ukentlig og jevnlig avdelingens pedagogiske praksis gjennom synliggjøring av barnas kreasjoner, dagbok, informasjonsskriv og pedagogisk skriv ut til foresatte.

TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE S. 40

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og /eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis å justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Det er et mål at alle barn skal kunne oppleve god tilrettelegging og et inkluderende fellesskap i det ordinære barnehagetilbudet. Barnehagene i Jevnaker arbeider systematisk med at alle barn skal ha en naturlig plass i fellesskapet.

For at alle barn skal få et godt tilbud, er det viktig at tilbudet er kunnskapsbasert og blir gitt av kompetente fagfolk. Ansatte med høy kompetanse må jobbe tett på barna slik at de raskt kan fange opp behov og tilrettelegge tilbudet på en god måte. Det er viktig at de som arbeider tett på barna, har kunnskap om hvordan mangfold kan brukes som en ressurs, og om hvordan de kan støtte, styrke og følge opp barn og unge fra deres individuelle forutsetninger. - Kompetanseløftet

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilrettelegging tilpasset hvert enkelt barns behov i hverdagen igjennom språkgrupper, aktivitetsgrupper og tilpasset voksenstøtte i hverdagsrutinene. Vi deler inn grupper etter barnas utvikling og interesser.
- Observasjon av ressursteam med veiledning av voksenrollen og tiltak i møte med enkelt barn/ barnegruppe.
- Alle avdelinger bruker systematisk dagtavler tilpasset barnas behov
- Alle Jevnaker-barnehagene bruker Alternativ supplerende kommunikasjon (ASK). Tegn til tale og bildestøtte er noe av det som brukes daglig.
- Enkeltbarn får støtte av ressursteam (spesial pedagog) i hverdagen, gjennom aktiviteter både enkeltvis eller i grupper.
- Tilrettelegging med spesialpedagogisk hjelp i hverdagen (nedfelt i sakkyndig vurdering) og spesialpedagogiskplan.
- Individuell tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne for å nyttiggjøre seg det ordinære barnehagetilbudet (§37)

[Meld. St. 6 \(2019–2020\)](#)

[Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis | udir.no](#)

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER S. 43

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning, og gi barna mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir mulighet for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilstedeværende trygge voksne med kompetanse for å ivareta en pedagogisk praksis med god kvalitet.
- Lærende møter
- Læringsløyper
- Organisering i mindre grupper for aktiviteter og lek
- Personalet modellerer pedagogisk praksis til hverandre.
- Det benyttes ulike og varierte pedagogiske arbeidsmetoder tilpasset barns ulike interesser, behov og læringsmåter
- Personalet vurderer kontinuerlig barns utbytte av det pedagogiske miljøet og justerer ut fra å få utvikling fremover både for enkelt barn og barnegruppen

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS S. 44

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft, og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet kompetanseheves slik at digitale verktøy brukes som en berikelse av det pedagogiske tilbudet (for eksempel digitale mikroskop, Bee-bot mm)
- Bevisst arbeid med barns begynnende etiske forståelse for digitale medier. F. eks at man spør før man tar bilde/legger ut, at ikke alt på nettet er sant, kritisk tenkning rundt kilder.
- Kreativ bruk av i-pad, telefon, prosjektor, pc og printer, slik at det beriker det pedagogiske tilbudet og fører til større grad av innenforskap.
- Barnehager samarbeider om hvilke apper og ulike digitale hjelpemidler som til enhver tid skal benyttes

[Digitaliseringsstrategi 2019-2022](#)

[Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#)

PROGRESJON S.44

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitet-, og læringsmuligheter.

- Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. (Rammeplan s 47)
- Personalet skal utvide og bygge videre på barnets interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. (Rammeplan s 44)

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.
- Vi benytter progresjonsplan/femiaplan for de ulike fagområdene
- Barnas alder og modning og interesse/fokus skal alltid bli tatt hensyn til.
- Mål for enkeltbarn.
- Vi utarbeider spesialpedagogisk plan med evaluering for barn med særskilte behov.
- Oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter.
- Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter.
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer.

Fagområdene med progresjonsplan

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST S. 47

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. (Rammeplan s 47)

For Samsmoen barnehage betyr dette:

- Vi benytter konkrete og bilder som visuell støtte ved formidling av eventyr og sanger.
- ASK benyttes som støtte i kommunikasjon med enkeltbarn og i grupper. Tegn-til-tale og bildestøtte er integrert i barnehagehverdagen og tilpasses barnas individuelle behov.
- Barnemøter gjennomføres med fokus på både enkeltbarnets perspektiv og gruppens felles opplevelser
- Mimikk og kroppsspråk er viktige kommunikasjonsformer, spesielt for barn som ikke har utviklet verbalt språk. Barna får støtte til å uttrykke seg med kroppen, lære å sette egne grenser og tolke andres kroppslige signaler. (flyttet denne fra kropp, bevegelse, mat og helse)
- Vi lager bøker basert på barnas interesser og opplevelser. Bøkene inneholder bilder og enkle ord eller setninger tilpasset barnas alder og språklige nivå, og brukes aktivt i språkstimulering og samtale.

Progresjonsplan for fagområde

De yngste

Kjennskap til sanger, rim og regler.

Viser interesse for pekebøker, enkle billedbøker og dramatisering av eventyr med bruk av konkrete.

Barna bruker kroppsspråk og peking kommunikativt, og de benevner enkle ord

Viser interesse for å ta kontakt med andre barn

De mellomste

Barna synger enkle sanger og gjenforteller rim og regler.

Barna benytter billedbøker og følger med på fortellinger om eventyr med bruk av konkrete.

Barna begynner å sette ord på følelser og handlinger.

Behersker å kommunisere i lek og samspill med andre barn.

De eldste

Barna synger sanger, gjenforteller rim og regler med flere vers.

Kunne lytte til bøker og eventyr uten bilder og konkrete.

Barna setter ord på følelser og opplevelser

Kan leke rollelek med flere barn.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET S. 50

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. (Rammeplan s 50)

For Samsmoen barnehage betyr dette:

- Ansatte deltar aktivt i kroppslige leker med barna, som kneleker og rytmiske regler (f.eks. «Ro, ro din båt» og «Hoppe sa gåsa»).
- Barna får utforske og bruke varierte materialer både inne og ute.
- Dans og rytmeaktiviteter er en naturlig del av hverdagen.
- Vi tar utgangspunkt i barnas medieopplevelser, som barne-TV-figurer som Fantorangen og Fantus, for å skape gjenkjennelse og engasjement.

Progresjonsplan for fagområde

De yngste	De mellomste	De eldste
Barna viser interesse for forskjellige formingsaktiviteter.	Barna utvikler bruken av flere typer formingsmaterieill.	Barna behersker forskjellige formingsteknikker gjennom bruk av flere typer materiale.
Barna viser interesse for barnekultur, som sanger, historier, rim og regler.	Barna kan uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama.	Barna tar initiativ til egen kreativitet, fantasi og skaperglede.
Barna viser interesse for sang og sangleker.	Barna deltar på sangleker, bevegelsessanger, sanger med mer tekst.	Barna opptrer, deltar på konserter og synger sanger med flere vers, lytter til musikk og lager sanger.
Barna viser interesse for digitale verktøy til å utfolde seg kreativt.	Barna bruker digitale verktøy for å utfolde seg kreativt.	Barna bruker digitale verktøy for å utfolde seg kreativt.
Viser interesse for ulike kunstuttrykk.	Barna er deltakende i ulike kunstuttrykk	Barna formidler egne kunstuttrykk

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI S. 52

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. (Rammeplan s 52)

For Samsmoen barnehage betyr dette:

- Aktiv bruk av nærmiljøet gjennom hele året der barna får utforske og oppleve nærmiljøet i ulike årstider.
- Vi har uteaktiviteter i og utenfor barnehagens område, Barna får undre seg over endringer i naturen gjennom året, noe som stimulerer observasjonsevne, nysgjerrighet og forståelse for naturens kretsløp.

Progresjonsplan for fagområde

De yngste

Barna har ulike erfaringer med ulikt vær, naturmaterialer, og årstider.

Kjennskap til noen dyr, og begynnende forståelse for hvor maten kommer fra.

Kjennskap til noen redskap og viser interesse for digitale verktøy.

Barna har kjennskap til kildesortering.

De mellomste

Barna kan undre seg over og utforske naturmateriale, naturfenomen og endringer i tilknytting til årstidene.

Kjennskap til flere ulike dyr og dyreliv, og hvor maten kommer fra.

Deltar i bruk av å håndtere ulike redskap og digitale verktøy.

Barna mestrer kildesortering, og har en begynnende forståelse gjenbruk og miljøvern.

De eldste

Barna evner til å følge med på, stille spørsmål og reflektere over naturmateriale, naturfenomen og endringer i tilknytting til årstidene.

Kunnskap om dyr og dyreliv, og hvor maten kommer fra.

Behersker bruk av ulike redskap og digitale verktøy.

Barna har kunnskap og forståelse for kildesortering, gjenbruk og miljøvern.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE S. 49

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. (Rammeplan s 49)

For Samsmoen barnehage betyr dette:

- Helsefremmede aktiviteter og mattilbud med fokus på HOPP
- Vi legger stor vekt på god hygiene i hverdagen, og barna får støtte til å utvikle selvstendighet i måltidssituasjoner. De øver på å spise og drikke selv, først med tutekopp og deretter med vanlig kopp og bestikk, tilpasset barnets utviklingsnivå.
- Det tilrettelegges for fysisk aktivitet inne og ute, blant annet gjennom hinderløyper.
- Ansatte jobber aktivt med å støtte barna i å regulere følelser. Barna får hjelp til å sette ord på og kjenne igjen egne og andres følelser, og det synliggjøres at alle følelser er naturlige og viktige.
- Mimikk og kroppsspråk er viktige kommunikasjonsformer, spesielt for barn som ikke har utviklet verbalt språk. Barna får støtte til å uttrykke seg med kroppen, lære å sette egne grenser og tolke andres kroppslige signaler.

Progresjonsplan for fagområde

De yngste

De mellomste

De eldste

Barna lærer navn på ulike kroppsdelene.	Barna har videreutviklet sin kjennskap til menneskekroppen, samt navn på alle kroppsdelene.	Barna viser forståelsen av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig.
Barna kan si nei eller stopp for å sette sine egne grenser og en begynnende forståelse for andres grenser.	Barna har lettere for å si ifra dersom andre trår over deres grenser og forstår delvis andres grenser.	Barna sier ifra dersom andre trår over deres grenser og respekterer andres grenser.
Barna viser interesse for aktiv bevegelse i uteområde og på tur.	Behersker å bevege seg i ulendt terreng.	Barna viser mestring og utholdenhet i grovmotoriske aktiviteter og lengre turer.
Barna viser interesse for å prøve nye smaker.	Barna viser kunnskap hvor maten kommer fra.	Barna viser begynnende forståelse for sammenhengen mellom kosthold og helse.
Barna viser interesse for å delta på måltidet og har begynnende interesse for fellesskapet.	Barna deltar i matlaging, baking og under måltidet.	Barna bidrar aktivt i matlaging, baking og under måltidet.
Barna viser begynnende forståelse for gode håndvaskrutiner.	Barna har videreutviklet sin forståelse av gode hygienerutiner.	Barna viser forståelse for gode hygienerutiner.
Barna har kjennskap til ulike følelsesuttrykk	Barna begynner å uttrykke egne følelser og har forståelse for andres følelser	Barna uttrykker egne følelser og tilpasser egen adferd til andres

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI S. 54

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. (Rammeplan s. 54)

For Samsmoen barnehage betyr dette:

- Barnehagen markerer nasjonaldagen til de ulike nasjonalitetene representert på avdelingen. Dette styrker barnas identitet, fremmer respekt for mangfold og gir innsikt i ulike kulturer.
- Vi markerer høytider for å gi barna begynnende kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon

Progresjonsplan for fagområde

De yngste	De mellomste	De eldste
Barna begynner å få erfaring gjennom veiledning om hvordan vi skal være mot hverandre og vise empati.	Barna videreutvikler læring i å mestre sosialt samspill med andre barn og voksne.	Barna har toleranse, respekt og interesse for hverandre.
Barna begynner å få erfaring med markering av høytider på et enkelt nivå, tilpasset alder.	Barna skal få kjennskap til ulike livssyn og religioner som er representert i barnegruppen	Barn har forståelse for at det finnes ulike måter å forstå ting på og måter å leve på, og har kjennskap til filosoferende samtaler.
Barna erfarer å dele med andre og ta egne valg.	Barna har begynnende kunnskap om at egne handlinger påvirker andre.	Barna viser hverandre respekt og toleranse i det de sier og gjør.
Barna begynner å utvikle evnen til å vise omsorg for hverandre.	Barna har begynnende forståelse for empati og medmenneskelighet.	Barna har begynnende evne til å reflektere over hvem er jeg og hvordan vil jeg vil være, samt ha kunnskaper om at vi er forskjellige og at det er bra for fellesskapet.

ANTALL, ROM OG FORM S. 53

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. (rammeplan s 53)

For X barnehage betyr dette

Progresjonsplan for fagområde

De yngste	De mellomste	De eldste
Barna har erfaring med sortering, enkle puslespill, putte oppi, ta ut.	Barna kan sortere med veiledning, mestere enkle puslespill og spill (som lotto).	Kan sortere, pusle puslespill med flere brikker, spille spill med terning, memory mm.
Barna har erfaringer med enkle tallremser. Begynnende peketelling. Barna erfarer måling og sammenligning og mengde.	Barna kjenne til tallene opp til 10. Kan rekketelling. Kjenne til tall, telling, sammen ligning og måling.	Utvikle forståelse for sammenhengen mellom tall og mengde. Kunne telle til 10. Kunnskap om tall, telling, sammenligning og måling.
		Barna har kunnskap om og kan bruke ulike geometriske

Barna har erfaring med ulike geometriske former, mønster og konstruksjonslek.	Barna kjenne igjen og utforske noen geometriske former og mønster. Mester enkel konstruksjonslek.	former, mønster. Mester konstruksjonslek.
Barna kan orientere seg på egen avdeling. Finne plassen sin i garderoben, plass ved bordet mm.	Barna kan orientere seg i barnehagen både inne og ute, og har erfaringer med bruk av enkle kart.	Kan orientere seg i nærmiljøet, og kunne orientere seg etter enkle kart.
Ha kjennskap til og en begynnende forståelse for dagsrytmen.	Barna forstå dagsrytmen i barnehagen. Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene.	Kjenne til tidsbegreper: I går, i morgen osv. Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem.
Barna møter enkle matematiske begreper som stor-liten.	Barna kan bruke enkle matematiske begreper (stor-liten, mindre-minst)	Barna kan bruke matematiske begreper i hverdagen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN S. 56

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. (Rammeplan s 56)

For X barnehage betyr dette

Progresjonsplan for fagområde

De yngste	De mellomste	De eldste
Barna viser interesse for å utforske i og rundt barnehagen.	Barna deltar aktivt i å bli kjent i nærmiljøet rundt barnehagen.	Barna har kunnskap om nærmiljøet og de mulighetene som finnes her.
Barna viser begynnende interesse for å delta i et fellesskap.	Barna har begynnende forståelse for deltakelse i demokratiske prinsipper og medbestemmelse.	Barn viser evne og forståelse for å medvirke i egen hverdag, og bidrar ut fra sine forutsetninger inn i demokratiske prosesser.
Barna er kjent med samfunnet gjennom f.eks. aktiviteter knyttet opp til 17. mai og samefolkets dag.	Barna viser begynnende forståelse for tradisjoner og skikker.	Barna viser forståelse for tradisjoner og skikker.
	Barna har fått begynnende forståelse for å ikke bli	Barna har begynnende kunnskaper om

Barna har erfaring med at mennesker er forskjellige og at vi liker forskjellige ting. begrenset i forhold til kjønnsroller og forventinger. menneskerettigheter, Barnekonvensjonen.

ÅRSPLANKALENDER (ÅRSPLANENS DEL 2)

Målgruppe : Foresatte/foreldre

Innhold:

- Gjelder for ett barnehageår
- Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året
- Barnehagens satsingsområder for det aktuelle barnehageår
- Oversikt over ansatte, barnegrupper og samarbeidsutvalg
- Det er utarbeidet en felles mal, og felles grafisk profil

Virksomhetsplanen del 1 ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg	Dato:
Virksomhetsplanen evalueres	Dato: senest innen utgangen av, endringer legges inn fortløpende i denne perioden. Dette er et levende dokument.

OM ÅRSPLANMALEN

Jevnaker kommunes mal for årsplan, Virksomhetsplan del 1 og Årsplankalenderen del 2, skal brukes av alle kommunale barnehager i Jevnaker.

Det anbefales også at ikke-kommunale barnehager bruker malen for del 1. Virksomhetsplanen År (del 1) skal utarbeides på grunnlag av barnehageloven, kommunale styringsdokumenter, brukerundersøkelsen og evalueringen av forrige årsplan.

Styringsdokumenter:

Lov om barnehage med forskrifter
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
Jevnaker kommunes budsjett og handlingsplan
Plan for overgang barnehage og skole
Barnehagens vedtekter
Relevante kommunale planer og vedtak